

## **Звіт**

### **про проведення опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами: «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».**

На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ №02.1-04-532/з від 23.09.2019), Плану заходів щодо опитування учасників освітнього процесу на 2020-2021 н.р., у період з 14 січня по 11 лютого 2021 року було проведено опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Опитування роботодавців є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти і освітньої діяльності у ДІВТ ДУІТ. Метою опитування є вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили практику) за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, отримання об'єктивної інформації щодо визначення позицій та потреб зацікавлених сторін у реалізації всіх освітніх програм, забезпечення зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу і розробки пропозицій щодо його удосконалення.

Цільова аудиторія – роботодавці, керівники підприємств морегосподарської галузі, крьюінгових компаній, в організаціях яких проходили практику здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійними програмами: «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Всього опитано 8

респондентів. Результати опитування частково були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості отриманих анкет.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: оцінку ДІВТ ДУІТ, як закладу вищої освіти; зазначення кількості фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ, які працюють в організації; перелік посад, які займають фахівці-випускники ДІВТ ДУІТ в організації; оцінку якості освітніх програм/рівню підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями; інформація щодо того, чи потрібне було додаткове навчання випускників та посилення їх компетенцій, додаткових знань (умінь); коментар або побажання щодо вдосконалення освітньої програми (дисципліни, навички, уміння тощо) та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ; оцінку якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями.

Результати оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ, як закладу вищої освіти, за такими критеріями як ділова репутація, імідж закладу; конкурентоспроможність освітніх послуг; професорсько-викладацький склад; матеріально-технічна база; система управління закладом; якість освітніх послуг; зміст освітніх програм наведено в таблиці 1. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

**Таблиця 1. Оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти (у відсотках)**

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Ділова репутація, імідж закладу	0	0	0	0	100
2.	Конкурентоспроможність освітніх послуг	0	0	0	0	100
3.	Професорсько-викладацький склад	0	0	0	0	100
4.	Матеріально-технічна база	0	0	0	0	100
5.	Система управління закладом	0	0	0	0	100
6.	Якість освітніх послуг	0	0	0	0	100
7.	Зміст освітніх програм	0	0	0	0	100

Аналіз таблиці 1 показує, що роботодавці високо оцінили (5 балів) ДІВТ ДУІТ за всіма переліченими критеріями – 100%.

На питання «Чи потрібне було додаткове навчання фахівців? Які компетенції необхідно було посилити?» було надано наступні пропозиції:

- поглибити компетенції в судовому менеджменті;
- посилити компетенції, що забезпечують виконання професійних обов'язків на певному типі судна;
- посилити компетенції з оперативного управління роботою флоту;
- посилити компетенції, пов'язані з роботою у внутрішньому судноплаванні;
- поглибити вивчення міжнародних нормативно-правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони навколишнього середовища.

На питання «Які додаткові знання (уміння) повинні забезпечувати освітні програми?» було надано відповіді:

- поглибити рівень знань щодо виконання обов'язків, пов'язаних з прийомом вахти;
- збільшити обсяг знань, що покращують здатність до аналізу та прогнозування процесів та стану судового електрообладнання в умовах неповної або обмеженої інформації;
- передбачити додаткові години з навчальних дисциплін, що спрямовані на отримання навичок з використанням сучасних інформаційних технологій;
- збільшити обсяг знань сучасних методів виявлення несправностей судового обладнання;
- збільшення додаткових знань з техніко-експлуатаційних показників роботи флоту і портів;
- формування управлінських навичок, які необхідні при виконанні професійних обов'язків у складних і критичних умовах.

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітньої програми (дисципліни, навички, уміння тощо)?» роботодавцями було запропоновано:

- збільшити кількість проведення практичних занять на базі підприємств партнерів-роботодавців;

- посилити знання в сфері договірних відносин в комерційній практиці морських перевезень;
- збільшити час проведення навчальних занять на суднах з метою набуття практичних навичок роботи із судновим електрообладнанням;
- ввести до навчальних дисциплін змістовних модулів, пов'язаних з набуттям знань щодо розвитку внутрішнього судноплавства (у зв'язку з імплементацією Директиви ЄС/2017/2397).

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ» було надано пропозиції:

- збільшити кількість майстер-класів від провідних фахівців підприємств-партнерів;
- започаткувати практику залучення здобувачів освіти до онлайн-засідань робочої групи з технічних питань Дунайської комісії;
- започаткувати нову ОПП «Судноводіння на суднах внутрішнього та змішаного плавання» в межах спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт».

Результати оцінювання якості освітніх програм/рівню підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 2. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

**Таблиця 2. Оцінювання роботодавцями якості освітніх програм/рівню підготовки випускників ДІВТ ДУІТ (у відсотках)**

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ДІВТ ДУІТ	0	0	0	0	100
2.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на практику здобувачів вищої освіти ДІВТ ДУІТ	0	0	0	0	100
3.	Якість підготовки фахівців (загальний рівень)	0	0	0	0	100

4.	Підготовка фахівців відповідає вимогам ринку праці	0	0	0	0	100
5.	Підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації	0	0	0	24	76
6.	Освітня програма містить достатні компетенції для підготовки таких фахівців, які потрібні Вашій організації	0	0	0	13	87

Аналіз таблиці 2 показує, що роботодавці високо оцінили якість освітніх програм/рівню підготовки випускників ДІВТ ДУІТ за такими критеріями: «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «зацікавленість в прийомі на практику здобувачів вищої освіти», «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «відповідність вимогам ринку праці». Менші бали (4 бали) поставили за наступні критерії – «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації» та «освітня програма містить достатні компетенції для підготовки необхідних фахівців» – 24% та 13% відповідно.

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 3. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

**Таблиця 3. Оцінювання роботодавцями якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ (у відсотках)**

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	0	0	100
2.	Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	0	100
3.	Стратегічне мислення	0	0	0	65	35
4.	Націленість на кінцевий результат	0	0	0	71	29
5.	Здатність працювати в колективі, команді	0	0	0	59	41
6.	Здатність ефективно представляти себе й	0	0	25	35	40

	результати своєї праці					
7.	Націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток	0	0	0	61	39
8.	Навички управління персоналом, колективом	0	0	0	72	28
9.	Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	0	72	28
10.	Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	0	47	53
11.	Ведення ділової документації	0	0	0	74	26

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Найвищі бали (максимальні відсотки за балом 5) поставили (по 100%) за «рівень загальнотеоретичної підготовки» та «рівень базових (професійних) знань і навичок». Менші бали отримали наступні критерії оцінювання (відсоток за балом 4): «стратегічне мислення» – 60%, «здатність працювати в колективі, команді» – 59%, «націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток» – 61%; «націленість на кінцевий результат» – 71%, «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» – 72%, «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» – 47% та «ведення ділової документації» – 74% респондентів. Найнижчі бали (3 бали) поставили респонденти за критерієм «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» – 25%.

Коментарі та побажання роботодавців щодо розвитку компетентностей сучасних фахівців було надано наступні:

– отримані компетентності та результати навчання повною мірою відповідають спеціальності вимогам до сучасних фахівців морської галузі;

- для успішної роботи в змішаних екіпажах приділити увагу розвитку особистісних соціальних навичок;
- збільшити рівень знань з фінансово-економічних показників роботи флоту;
- включити до змісту фахових дисциплін питання із опитувальників, які використовуються при професійному відборі суднового екіпажу.

### **Висновки**

З метою удосконалення якості вищої освіти у період з 14 січня по 14 лютого 2021 року було проведено опитування роботодавців, щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Дані моніторингу оцінювання роботодавцями рівня задоволеності якістю підготовки фахівців у ДІВТ ДУІТ дозволяють зробити наступні висновки:

1. За такими критеріями як «ділова репутація, імідж закладу», «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад», «матеріально-технічна база», «система управління закладом», «якість освітніх послуг», «зміст освітніх програм» 100% роботодавців надали високу оцінку ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти.

2. На думку роботодавців високу оцінку якості освітніх програм/рівню підготовки випускників ДІВТ ДУІТ заслуговують такі критерії як – «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «зацікавленість в прийомі на практику здобувачів вищої освіти », «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «відповідність вимогам ринку праці». Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали (4 бали) було надано за наступні критерії – «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації» та «освітня програма містить достатні компетенції для підготовки необхідних фахівців» – 24% та 13% відповідно.

3. Роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Найвищі бали (максимальні відсотки за балом 5) поставили (по 100%): «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок». Серед основних якостей та навичок випускників освітньо-професійної програми працедавці при опитуванні надали перевагу формуванню саме професійних компетентностей здобувачів. Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали отримали наступні критерії оцінювання (відсоток за балом 4): «стратегічне мислення» – 60%, «здатність працювати в колективі, команді» – 59%, «націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток» – 61%; «націленість на кінцевий результат» – 71%, «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» – 72%, «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» – 47% та «ведення ділової документації» – 74% респондентів. Найнижчі бали (3 бали) поставили респонденти за критерієм «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» – 25%.

З урахуванням даних моніторингу, коментарів та побажань пропонується:

1. Приділити більше уваги якостям та навичкам які, на думку роботодавців, не достатньо сформовані у здобувачів вищої освіти – стратегічне мислення, навички управління колективом, здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці.
2. Провести роботу щодо узгодження з роботодавцями графіку проведення майстер-класів із залученням провідних фахівців підприємств-партнерів.
3. Провести моніторинг змістовних модулів всіх освітніх компонентів фахової спрямованості підготовки здобувачів освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт».



4. Оптимізувати співвідношення теоретичної та практичної підготовки у змісті навчальних програм.
5. Розширити співпрацю з підприємствами-партнерами, для здобувачів вищої освіти організувати додаткові екскурсії на виробництва.
6. Для вдосконалення формування у здобувачів гнучких компетентностей soft skills запрошувати для проведення тренінгів та тематичних семінарів коуч-тренерів, кваліфікованих осіб та спеціалістів.
7. Підвищити рівень загальнотеоретичної та базової економічної підготовки, фінансово-економічних показників роботи флоту.
8. Розглянути можливість залучення здобувачів освіти до онлайн-засідань робочої групи з технічних питань Дунайської комісії.
9. Проаналізувати регіональні потреби у підготовці фахівців за ОПП «Судноводіння на суднах внутрішнього та змішаного плавання» в межах спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт».

Результати анкетування були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВ та ЕТС на ВТ та Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Фактичне впровадження побажань роботодавців враховується науково-педагогічними працівниками інституту при складанні робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, розробці лекційних та практичних занять. Загальні зауваження та пропозиції роботодавців ДІВТ ДУІТ свідчать про достатньо позитивну оцінку змісту освітніх програм та конструктивне налаштування щодо необхідності постійного удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Директор ДІВТ ДУІТ

Голова НМК ДІВТ ДУІТ



О.А. Дакі



О.В. Байрамова